

Una pausa indefinida

Daniel Barbero Sánchez

Director de l'escola l'Areny, de Cornellà de Llobregat (Barcelona)

Resum

Una pausa indefinida

Aquest darrer any de pandèmia ha dut un munt de canvis a les nostres vides. Les escoles, com a part essencial de la societat, no han pogut quedar-se al marge.

Les direccions dels centres hem canviat les nostres tasques del dia a dia, centrant-nos en organitzar els centres per tal de fer-los el més segurs possibles i, també, en gestionar totes les incessants i inesperades conseqüències de la pandèmia.

Els primers mesos de confinament les escoles es van desdibuixar tot i els intents de mantenir cert ordre de treball i acompanyament amb l'alumnat. Tot i que les valoracions han estat positives, va ser una prova que l'educació infantil i primària ha de ser presencial i de proximitat.

Les direccions hem acompanyat processos socials molt durs durant aquest temps: des de col·laborar en tasques relacionades en assegurar necessitats bàsiques com el menjar o dotar amb els materials i dispositius bàsics necessaris les famílies i els infants més vulnerables, com protegint a infants per tal que no els privin de drets bàsics com el propi de l'educació.

És molt difícil pensar en el futur després de l'experiència recent que ens ha marcat una vida dissenyada a curt termini. Les escoles necessitem urgentment, malgrat que estem sostenint els nostres projectes amb molta decència, poder tornar a la normalitat que ens ajudi a seguir posant els infants i la pedagogia en el centre de l'aprenentatge i de les reflexions i a avançar, també, en tants projectes educatius il·lusionants que s'han anat revisant els darrers anys.

Paraules Clau: Pandèmia, Organització, Comunitat, Normalitat, Drets.

Abstract

An indefinite pause

This last year of pandemic has brought a great deal of changes to our lives. Schools, as an essential part of society, have not been able to stay out of it.

School administrations have changed our day-to-day tasks, focusing on organizing the centers in order to make them as safe as possible and also on managing all the incessant and unexpected consequences of the pandemic.

The first months of confinement blurred schools despite the attempts to maintain a certain order of work and support to students. Although ratings have been positive, it was proved that early childhood and primary education should be face-to-face and close.

School administrations have accompanied very hard social processes during this time: ranging from the collaboration in tasks related to ensure basic needs such as food or to provide the most vulnerable families and children with the basic materials and devices needed, to the protection of children so that they are not deprived of basic rights such as education.

It is very difficult to think about the future after the recent experience that has marked a life designed in the short term. Despite we are decently sustaining our projects, schools urgently need to return to a normalcy that allows us to continue placing children and pedagogy at the center of education and reflections and, in addition, to move forward in the many exciting educational projects reviewed in the recent years.

Keywords: Pandemic, Management, Community, Normality, Rights.

Tot i veure què estava passant a d'altres zones de l'estat i també a d'altres països del món, ningú no esperàvem que passés tal i com va passar i que, un any després, no hagués acabat. Aquell 12 de març va ser l'inici.

Recordo converses intenses les setmanes anteriors amb diferents persones del voltant de l'escola, mostrant preocupació pel que podria esdevenir. Parlàvem des de la completa ignorància d'un tema desconegut. Coincidíem en que el moment de tancar les escoles arribaria, però no ens esperàvem que significués tot el què hem viscut, continuem vivint i patint en primera persona. Un canvi complet a les nostres vides en les qüestions i també laborals. L'inici d'una història que necessitem que acabi aviat per tal de recuperar la normalitat i dinàmica pedagògica dels centres.

Aquells dies va començar una etapa que té tantes versions com persones i casuístiques particulars les hagin viscut. El temps, durant aquest any, ha passat a velocitats molt diferents arreu, també a les escoles i entre totes les persones que formen les nostres comunitats educatives. El cas dels equips directius no és una excepció. Aquesta és la meua vivència de molts aspectes d'allò que ha succeït amb la COVID19 a una escola d'educació infantil i primària.

Abans de Setmana Santa

El 12 de març vam marxar amb les poques coses que vam poder ficar cadascú a les nostres maletes per un viatge incert. Un equipatge fet en pocs minuts sense saber què necessitaríem. Els primers dies tothom pensàvem que aquesta pausa no aniria més enllà de les vacances de Setmana Santa. Era el primer horitzó que el Departament d'Educació va plasmar en una carta a les famílies. L'encàrrec pedagògic inicial va ser repassar/consolidar allò que ja havíem fet fins el moment. Mentre cada escola, des de l'autonomia de centre, cercava com compartir activitats i propostes educatives amb l'alumnat de manera que tinguessin la màxima difusió alhora que màxima senzillesa en el canal utilitzat (correu, telegram, grups de WhatsApp, APPs de l'escola, plataformes de Google, ...), es van començar a oferir des del Departament d'Educació incorporacions de noves plataformes per poder-les utilitzar amb urgència des de les escoles que no en tinguessin (Moodle, Google Classroom, ...). Formacions a corre cuita per tot el que esdevindria al tercer trimestre.

Intentar localitzar tot l'alumnat amb els ordinadors i telèfons particulars del professorat o d'altres vies, incloent missatges per APPs, anuncis a les webs del centre...no va ser tasca fàcil. El professorat va fer mans i mànigues per tenir clars els canals de comunicació amb tot el seu grup. Va ser una de les tasques més costoses. Es va allargar en més d'un cas més enllà del mes i, en alguns altres, fins a dos mesos. Tot i intentar-ho per tots els mitjans va haver-hi excepcions d'alumnat que no va respondre ni va fer cap activitat durant l'inici, ni durant el procés, ni tampoc després. Algunes

d'aquestes absències encara duren, posant en perill seriós el dret a l'educació de l'alumnat.

Aquelles primeres setmanes la diversificació de propostes de les escoles es completava amb la què s'oferia des dels mitjans de comunicació públics i privats via televisió, ràdio o internet i sumant la dels teatres, auditoris, museus... per assegurar que l'alumnat pogués gaudir del dret a l'educació adaptada a la seva edat. Hi havia de tots els colors, en tots el idiomes i a totes hores. Una oferta infinita i desendreçada. La novetat del tancament a casa, les bones intencions col·lectives i l'oferta variada per a petits i grans, va durar poques setmanes. Les tasques i dinàmiques escolars van anar evolucionant i redefinint-se ràpidament.

Teletreball vs escola

Les primeres tres setmanes de confinament marquen l'inici d'una dinàmica insostenible, esgotadora, amb jornades que doblaven les que eren "normals" en el nostre dia a dia a les escoles. Jornades que començaven de matinada, acabaven a la següent matinada i que es repetien un dia darrere de l'altre. En els vint anys que porto treballant de docent i més de deu amb responsabilitats a equips directius, no trobo ni una sola setmana que pugui assemblar-se en el volum de feina i càrrega emocional a qualsevol de les viscudes entre març i juliol de 2020. Treballar a casa, amb o sense família, i amb tota la resta de casuístiques, amb aquest volum indescriptible i molt difícil d'entendre, amb uns caòtics encàrrecs externs, els incessants correus electrònics d'infinites qüestions, sumats a la intenció de voler cuidar l'ambient de les aules i del claustre des de la manca d'experiència en la gestió de tot allò que va passant va ser una feina esgotadora. Li sumem una variable gens menyspreable com és la diferència en la feina entre els propis docents del claustre i també d'altre personal extern als centres que es tradueixen en més desigualtats en la vivència d'aquests moments tant durs. Resultat: passem a intentar gestionar des de la distància allò que no estem veient. Mesurem els termòmetres emocionals diàriament per saber com estan les persones dels claustres, per intentar compensar i acompanyar en les situacions particulars.

Abans de Setmana Santa, tot just quan portem només dues setmanes amb aquest desgast de gestió del temps, des de l'Equip Directiu parlem, marquem i compartim amb el claustre el nostre horari personal de treball. Intentem endreçar mínimament i compaginar les nostres vides familiars/personals amb les responsabilitats laborals. Demanem si us plau a tothom que intenti organitzar la seva realitat personal i professional, ja que notem cert cansament, emocional en la majoria de casos, que va saltant dels uns als altres. Qüestions com l'horari d'enviament dels correus electrònics o l'horari de contacte amb les persones amb les que treballes, passen a ser una prioritat

per facilitar, respectar i defensar una conciliació entre el temps personal i laboral de tothom.

Les bretxes

Al mes de desembre de 2019 van presentar a la nostra ciutat el Pla d'Educació Digital de Catalunya 2020-2025. Ningú no s'hagués imaginat que tres mesos després amb l'aparició d'un virus desconegut al nostre territori, part d'aquest pla s'accelerés com s'ha accelerat. La necessitat de la tecnologia per tal de poder assegurar el dret universal a l'educació, ha estat la responsable. Al juny va passar a ser el Pla d'Educació Digital de Catalunya 2020-2023. En poc més de sis mesos es van avançar dos anys.

Des del Departament d'Educació es va intentar organitzar i facilitar a les famílies que no tenien accés a la tecnologia uns mínims. Es va intentar fer molt ràpid tot i que no es va aconseguir. Des de les escoles es va tornar a contactar família per família, alumne/a per alumne/a per veure si tenien xarxa i algun dispositiu per poder treballar/comunicar-se amb l'escola. En molt pocs dies es tenia una radiografia de les necessitats de l'alumnat de tot Catalunya. Un dels handicaps va ser comptar des de l'inici amb uns recursos digitals que no es tenien, ja que la dotació en ordinadors i tauletes als centres és, en general, petita. I eren aquests els dispositius els que es deixarien en primera opció a les pròpies famílies de cada escola i, si no n'hi havia suficients, es buscarien nous recursos d'ajuntaments i de la pròpia Generalitat. Era mitjans de maig quan van venir a recollir els aparells a l'escola des de l'empresa que els havia de preparar abans de començar la distribució. El repartiment de dispositius facilitats pels centres que hauria d'haver quedat resolt al mes d'abril es va allargar en molts casos fins a final de maig o principis de juny, a dues setmanes d'acabar el curs. Amb quins recursos va comptar aquest alumnat durant el confinament?

Queda un altre capítol iniciat però no acabat que serà la dotació dins el Pla d'Educació Digital de Catalunya de dispositius per l'alumnat de 5è i 6è que ho necessiti. De moment ja han dotat al professorat que mai tampoc no ha tingut aquest material essencial per a treballar a aquestes alçades del segle XXI.

Detectem durant el confinament que hi ha famílies a l'escola que no tenen a casa ni un sol llapis, ni un sol full, ni colors, ni cartolines amb les que poder fer les propostes educatives que anem proposant. Amb la col·laboració de l'ajuntament, tot i les fortes mesures de confinament i restriccions, fent allò no permès per les mesures estrictes però que creiem totalment justificat humanament, aconseguim fer arribar material divers de l'escola a les famílies que hem detectat, que estem segurs que no són totes les que hi havia. Malgrat el compromís adquirit algunes d'elles tampoc no el recullen. Coincideixen amb les de l'alumnat que es va invisibilitzar durant el confinament,

desapareixent completament de la dinàmica del grup classe malgrat totes les gestions que es fessin.

El menjar és una de les altres qüestions que van ocupar l'inici del confinament. Assegurar, a més a més de l'educació (acompanyament humà, material i tecnologia), que els i les infants tinguessin les necessitats vitals cobertes, va ser una prioritat acompanyada i un encàrrec per les escoles. Es va fer una col·laboració directa amb la regidora d'educació municipal per fer arribar la informació sobre la manera d'aconseguir les targetes moneder a les famílies que des de l'ajuntament no es podien localitzar.

Van passar més de dos mesos des del tancament de les escoles fins que alguna persona de Serveis Socials municipals va respondre els correus que vam enviar sobre situacions de possible vulnerabilitat d'alguns tutors/tutores. Muntar una nova estructura de treball no presencial en aquests serveis imagino que no va ser tasca fàcil. No tenir manera de contactar més enllà dels correus en molts serveis, un problema amb conseqüències per l'alumnat més vulnerable.

Abril- Juny

La fatiga pandèmica comença a aparèixer en tots els sectors de la comunitat educativa. Les emocions i angoixes personals es van fent més grans amb el pas dels dies. En alguns casos arriba abans, en d'altres després. Rebre correus d'alguna família escrits de matinada, demanant que l'escola fes allò que ells pensen que s'ha de fer, qüestionant tot allò que s'està fent i dient que l'escola del costat està fent allò que tu no fas, passa a ser normal. El cansament i el judici acompanya a algunes famílies que han de treballar a casa amb els més petits ben a prop. No és tasca fàcil. Un cop ens hem pogut trobar a l'escola i parlar-ne presencialment ens han comentat que l'angoixa de no poder donar l'atenció que demanaven els seus fills petits perquè el pare/la mare o els dos estaven treballant a casa, i les interrupcions i demandes eren reiterades, va fer que la família aboqués aquests judicis i emocions cap a les escoles.

Des de l'escola anem dibuixant el nou model de treball del tercer trimestre que inclou vídeo trobades i muntatges tipus curts (muntatges de vídeo) del professorat amb les tasques encomanades per tal de potenciar el treball de grup i la proximitat entre professorat i alumnat. S'acompanyen d'altres propostes obertes i amb diferents dificultats per tal que tot l'alumnat pugui trobar aquella que sigui un repte, sigui més atractiva o més adaptada per a ells/es.

Durant tota aquesta etapa de final de curs, el treball col·lectiu amb les direccions de les escoles públiques de la ciutat ha estat una de les vivències més positives. Enmig d'aquesta voràgine organitzativa i de feina desgastant, l'acompanyament i recolzament

mutu des de la comprensió, el coneixement de tot el que està passant i el compartir diari de les dificultats, ajuda a anar avançant.

La inspecció canvia el seu rol completament durant els mesos de març a setembre. Veure des de lluny les situacions complexes que s'estaven vivint a les escoles, fa que durant aquest període es dediquin a fer un acompanyament i assessorament molt particular i proper a les direccions. Es convertiran en un reforç i enllaç en la comunicació entre les escoles i els serveis territorials, degut a les complicacions per poder contactar i les conseqüències del tancament de les oficines públiques amb la generalització del teletreball durant el confinament dur. També són un suport moral molt gran valorant constantment tota la feina que s'està fent a totes les escoles malgrat les dificultats de les innumerables situacions sobrevingudes.

Arriben les darreres setmanes de curs i, malgrat les dures vivències del confinament i les novetats de l'educació a distància, arriben també les valoracions de les famílies sobre com ha anat el curs en les enquestes que els enviem al juny, per correus electrònics que han fet arribar al professorat dels seus fills o, també, en les rondes de reunions d'entrevista individual que fan amb el tutor/tutora. Les valoracions de les famílies sobre l'atenció, acompanyament i les feines de l'escola en aquesta primera tongada de mesos inoblidables són molt bones.

El claustre va estar treballant en aquell moment, discutint, reflexionant i avançant-nos al que després serien els plans organitzatius, de quin seria el model d'educació telemàtica i el seguiment online que imaginàvem per al curs 2020-2021 en situacions de confinament i en el dia a dia de l'aula. Incloure el treball virtual i en el núvol era una tasca pendent de l'escola que, forçada per la necessitat de la previsible tornada a l'escola al setembre, es va forçar.

Alguns infants tornen a l'escola

De manera poc representativa es van obrir les escoles al juny durant dues setmanes. La normativa en relació al professorat que havia d'anar a les escoles a atendre aquest alumnat feia que tothom qui tingués fills/es pogués quedar-se a casa. Segons les escoles, el nombre de persones que podien anar a atendre a alumnat es reduïa molt, fent que els grups possibles amb atenció també es reduïssin en proporció al professorat disponible.

D'alumnat d'Educació Infantil no en va venir ni un. De l'alumnat que acabava la primària, el de 6è, sí que van venir la majoria permesa per la capacitat de les aules. Aquest darrer alumnat va aprofitar per revisar qüestions bàsiques curriculars i, per sobre de tot, poder estar a prop dels companys/companyes, veure'ls, escoltar-los i acomiadar-se.

Encara en un estat d'alarma de confinament sever, per al professorat que va anar a l'escola van ser els primers dies que sortia de casa. L'Equip Directiu ja portàvem

algunes setmanes treballant a l'edifici escolar, amb l'escola oberta i preinscripció inclosa. Per la por al virus desconegut, les relacions i retrobades es van fer estranyes.

Els plans organitzatius

Des de que al mes de maig es va començar parlar de qüestions que tindrien a veure amb com seria el curs 2020-2021 fins que es va arribar a la normativa definitiva a mitjans de juliol, vam fer i desfer un munt de qüestions.

La tònica en les informacions de la reobertura i tornada al setembre que es va anar coent entre maig i juny va ser la de rebre les novetats pels mitjans de comunicació en entrevistes amb els responsables d'educació o de salut en lloc de rebre-les de primera mà i abans que es fessin públiques, directament per part del Departament d'Educació.

Mitjançant correus del Departament amb tasques urgents d'un dia per l'altre, vam mesurar aules, col·locar taules de diferents maneres, recomptar els espais del centre, parlar amb les escoles del voltant que ens oferien espais que els hi sobraven... També, entre totes les opcions a valorar, vam triplicar línies, ficar grups al menjador, dividir el gimnàs en tres aules, anul·lar la sala de psicomotricitat,tot per guardar la feina en un calaix, perquè les informacions van anar evolucionant a gran velocitat d'un dia per l'altre. A causa de les característiques del nostre edifici vam haver d'anul·lar l'ús d'algunes aules del centre, entre elles la biblioteca, per no tenir ventilació exterior. Tot va ajudar a anar imposant un dibuix de com seria l'organització de l'escola d'entre les organitzacions possibles el nou curs.

En les versions definitives de les normatives per al curs en vigor es va imposar el concepte "grups bombolla" per sobre de la distància entre alumnes i els metres quadrats de l'aula. En el nostre cas, pensant en les possibles incidències que podríem tenir amb el professorat durant el curs per casos COVID-19/confinaments i com es cobririen, els espais dels que disposàvem i intentar que el mínim de professorat passés per cada grup, vam optar per parcel·lar el claustre en quatre equips que es corresponen amb els cicles. Cada cicle tindria el seu professorat, prioritzant el treball i suports dins el cicle, les codocències?? i modificant/sacrificant el model d'altres projectes de l'escola que implicaven moviment de l'alumnat i intercanvi entre els diferents grups com ara els ambients o els apadrinaments. Amb aquesta distribució valoràvem que podríem assegurar una millor atenció de l'alumnat i la reducció d'incidències per absències del professorat.

Amb l'experiència que ens va donar tota la primera part del confinament, vam decidir deixar l'esborrany del pla organitzatiu i els horaris del nou curs pendents de confirmació durant el mes d'agost, preveient que es poguessin produir canvis com els que es van anar succeint durant els mesos anteriors en qualsevol moment sota qualsevol justificació fonamentada.

2020-2021 Un curs completament diferent

El primer dia de curs va ser un dels moments impossible d'oblidar a nivell laboral, per la seva bellesa. D'aquells que serveixen per justificar estar vius. Veure les cares d'alegria de l'alumnat que tornava a entrar a l'escola (amb mascareta, mans higienitzades, distància i presa de temperatura). Veure com les famílies miraven a aquest alumnat que tornava després de tants mesos a casa. Sentir com, enmig d'aquesta situació, el silenci es trencava amb un aplaudiment improvisat que les famílies feien per aquesta tornada a l'escola. Un aplaudiment amb un contingut que anava més enllà del simple fet de tornar.

Comencem el curs 2020-2021 sent els referents COVID-19 a les escoles. Les direccions tenim noves atribucions i ens especialitzem en procediments administratius/de gestió relacionats amb la pandèmia.

Es canvia tota l'organització d'entrades i sortides. Hi ha tres horaris diferents d'entrades i tres de sortides i tripliquem, a més a més les portes, fent que passem de fer quatre apertures conjuntes de portes al dia per una única porta, a fer-ne trenta-dos torns d'entrades i sortides diferenciades entre les tres portes que passem a utilitzar. Això implica que, com que tenim un únic conserge, algunes persones del claustre s'hagin de responsabilitzar també de vigilar que no entri ni surti ningú per les zones obertes.

Les escoles es blinden i es converteixen en els espais més segurs a nivell de desinfecció de la nostra societat, a un nivell similar a un hospital. Reforços de neteja durant tot el dia, restricció en l'entrada de persones adultes de l'exterior dins l'edifici, circuits de circulació interna de sentit únic, distribució de l'ús dels lavabos per nivell o per grup classe si es pot, draps i pots de productes de desinfecció arreu, gel hidroalcohòlic a l'abast de tothom, desinfecció contínua dels espais de joc després de l'ús de cada grup...una llista llarguíssima de mesures que portem a terme diàriament durant tot aquest curs.

Els anuncis del Conseller d'Educació i de la Consellera de Salut es compleixen. Confesso que no esperava que el nombre d'afectacions dels grups fos tan petit. Les escoles són segures. Dels centenars de PCRs que s'han fet a alumnat de l'escola, no hi ha hagut cap de positiva per contacte amb alumnat del grup classe. Malgrat alguns confinaments puntuals que fins al moment han afectat a la tercera part de grups de l'escola, els confinaments són espaiats. La coordinació amb els Equips d'Atenció Primària i les Gestores COVID dels centres mèdics són constants. Un treball conjunt i continu. Les famílies també ajuden i demostren un alt grau de coresponsabilitat i consulten i comuniquen qualsevol febre, PCR, malaltia que pugui derivar en confinament de grups per telèfon o al correu de l'escola directament a la direcció.

Pel contrari, dins l'administració s'ha instaurat el teletreball en moltes de les jornades i això ha afectat a gestions del dia a dia que fins el curs passat eren molt senzilles. Consultes directes a certes persones de les que tenies l'extensió telefònica, ara

s'han complicat. Tràmits que abans eren d'instants, ara s'han allargat. Això té gran afectació en la nostra feina també.

Una de les conseqüències de la COVID ha estat la por que ha dut a algunes famílies a no dur els seus fills/a les seves filles a l'escola a l'inici de curs. L'absentisme. Després d'algunes trucades i veure que a les escoles d'infantil i primària la incidència era reduïda, algunes van accedir a dur als seus fills/es a l'escola. Algunes altres, molt poques (no arriba a l'1%) amb el justificant de la por, porten vulnerant el dret universal a l'educació dels seus fills/es des del mes de març de 2020. Un any sencer absents. Malgrat que des de les escoles fem totes les passes escrites als protocols, d'altres que no hi són però que també fem i ho comuniquem a les autoritats que han d'actuar, l'alumnat segueix privat d'aquest dret que el marcarà de per vida. Una qüestió pendent que esperem revisar abans de que sigui tard.

Amb l'organització d'entrades i sortides diferenciades i el model que hem definit com a escola amb la COVID al nostre centre, tenim tres horaris diferenciats entre els quatre equips de mestres. Això implica que es potenciïn les reunions i activitats dins de cada cicle i que es perdi coordinació i intercanvi en gran grup d'escola. La virtualitat en les trobades nombroses tampoc no ajuda. Tothom té la mirada reduïda i, amb les restriccions d'espais i els horaris, no s'afavoreix el tracte entre tot el personal. Tot i ser un claustre mitjà dins les escoles, d'unes 45 persones amb els reforços i les professionals que atenen a l'alumnat, hi ha persones que no es coneixen entre elles perquè mai no coincideixen. Això no havia passat mai abans. El projecte d'escola es veu perjudicat perquè tot el que gira entorn la pandèmia està ara mateix al centre i fa que moltes de les coses que es feien fins ara, s'hagin de fer d'una altra manera. Esperem que més aviat que tard la part organitzativa i de gestió que ara mateix està al centre, deixi pas de nou a la creació i reflexió pedagògica.

Malgrat el gran ambient, l'estima i respecte entre els professionals que treballen a l'escola s'aprecia, a mesura que avança el curs, un ambient de desànim i certa tristor en les persones que hi treballem. No sabem si podrem fer sortides la setmana propera. No sabem si podrem fer colònies d'aquí un mes. Aquest ambient xoca amb les valoracions i agraïments que rebem de les famílies de la bona feina i l'esforç que estem fent els centres educatius.

Durant aquest curs m'ha passat diverses vegades que, després de moments d'estrès i gestions inversemblants una darrera de l'altra que no hauríem fet mai qualsevol altre curs, amb les funcions que ens està tocant fer, patir i viure, em poso a dir en veu alta tot el que està passant, mirant al meu equip de treball, mentre per dins estic profundament trist. No m'ho puc creure. Mai no havia pensat que hagués estudiat i decidit treballar de director d'un centre educatiu per fer les funcions que hem fet durant els darrers dos cursos.

2021-2022 La recuperació de la vella normalitat?

No sabem quins canvis es quedaran instaurats de cara al proper curs. El que sí que sabem a l'escola és que necessitem sentir-nos més a prop encara els uns dels altres. Aquesta pandèmia, sense que ens haguem adonat, ha instaurat una distància real entre les persones i unes formes d'actuar determinades. També ens està privant de somiar en el futur que volem, perquè no sabem com estarem la propera setmana o la següent. Ara mateix no tenim futur. A l'escola necessitem crear i treballar plegats i plegades el nostre projecte. Un projecte que es va caminant des de l'avui amb l'horitzó del demà. Necessitem que entrin les famílies. Poder jugar l'alumnat d'un nivell amb el d'un altre. Poder abraçar-nos entre el professorat o amb l'alumnat i no sentir que estem fent res dolent. Poder intercanviar, fer coses en col·lectiu, ser naturals, sentir la proximitat de tothom, moure'ns amb certa llibertat. Trobar-nos amb professionals d'altres centres. Seure, xerrar o mirar-nos als llavis quan estem somrient.

Valoro essencial la presencialitat a les aules que ens ha dut el curs al que estem, vers el confinament del curs passat. Esperem que el proper curs aquesta presencialitat sigui com a mínim la que hem tingut aquest però amb un retorn urgent a allò que l'escola era abans i que hem hagut de deixar de fer.

Tant de bo que recuperem la il·lusió i seguim treballant com ho portàvem fent fins el curs passat, en tants projectes valuosos de les escoles d'arreu del territori. Esperem que les vacunes ens ajudin a agafar la confiança necessària per agafar embranzida i perdre certes pors.

La societat també valora essencial la presencialitat a les aules, malgrat no s'hagi reconegut suficientment: és gràcies a que les escoles i llars d'infants estan obertes que els pares i les mares poden (tele)treballar i estar emocionalment més tranquils que durant el confinament i no hi hagut més conseqüències econòmiques. És gràcies a les escoles i les llars d'infants que hi ha certa "normalitat" malgrat tot el que estem passant a la nostra societat.

Tot s'ha aturat i ha canviat perquè el món, en global, ho necessitava. Malgrat l'aturada esperem que aquesta pausa a les escoles tingui un final proper.

Correspondència amb l'autor: *Daniel Barbero Sánchez*. E-mail: dbarber2@xtec.cat